

4.2.8.2. Udvalgets overvejelser

A. Det almindelige tilsyn (Datatilsynet)

I *betænkningen*, side 349-374, er beskrevet, hvorledes den almindelige tilsynsmyndighed bør organiseres, samt hvilke opgaver myndigheden bør tillægges.

Tilsynets organisation

Med hensyn til organiseringen af den almindelige tilsynsmyndighed anfører udvalget indledningsvis, at det fremgår af direktivets artikel 28, stk. 1, 2. afsnit, at den eller de tilsynsmyndigheder, som har til opgave på en medlemsstats område at påse overholdelsen af de bestemmelser, som vedtages til gennemførelse af direktivet, skal udøve de funktioner, der tillægges dem, i fuld uafhængighed.

Registertilsynet lever efter udvalgets opfattelse op til det nævnte krav om fuld uafhængighed. Det foreslås derfor, at det almindelige tilsyn med overholdelsen af den generelle lovgivning om behandling af personoplysninger fortsat skal henlægges til Registertilsynet, som dog foreslås benævnt »Datatilsynet« i stedet for »Registertilsynet«, idet denne betegnelse bedre vil dække tilsynsmyndighedens aktiviteter.

Der er ikke i udvalget enighed om, hvorledes Datatilsynet nærmere skal organiseres. Det har således været overvejet, om den gældende ordning vedrørende Registertilsynets organisation fuldt ud bør opretholdes, eller om ordningen bør erstattes af en to-institutionsordning i form af opretholdelsen af den nuværende myndighed samt et ankenævn. Udvalget har endvidere overvejet, om det nuværende råd (Registerrådet) i så fald skal opretholdes.

Et *flertal* (10 medlemmer) finder, at de nuværende regler for tilsynsmyndighedens organisation i det væsentlige bør opretholdes.

Kernen i den gældende ordning er, at Registertilsynet, bestående af et sekretariat, der varetager tilsynets daglige forretninger, og et råd, der navnlig behandler sager af principiel karakter, er den højeste administrative myndighed på området og udøver sine funktioner i fuld uafhængighed. Registertilsynet har en finanslovmæssig og personalemæssig tilknytning til Justitsministeriet, som er ressortministerium for registerlovgivningen, men tilsynet er under udførelsen af sine funktioner som tilsynsmyndighed ikke undergivet instruktionsbeføjelse af Justitsministeriet.

Flertallet finder, at den gældende ordning, som blev etableret med ikrafttrædelsen af de to registerlove den 1. januar 1979, har fungeret fuldt tilfredsstillende. Registertilsynets udtalelser og afgørelser er som altovervejende hovedregel blevet respekteret og fulgt af såvel offentlige myndigheder som private virksomhe-

der. Samtidig har det været muligt at holde de økonomiske og personalemæssige ressourcer, som ordningen har krævet, på et rimeligt niveau.

Flertallet afviser, at der af retssikkerhedsmæssige eller andre grunde skulle være et reelt behov for at indføre en ankenævnordning, som foreslået af et mindretal af udvalgets medlemmer. Flertallets opfattelse er navnlig baseret på følgende betragtninger:

Langt den overvejende del af Registertilsynets sagsbehandling, såvel efter den gældende registerlovgivning som efter udvalgets forslag til en fremtidig lov om behandling af personoplysninger, munder ud i ikke-retligt bindende henstillinger, høringssvar, vejledende udtalelser og lignende. Registertilsynets nuværende organisation har vist sig særdeles velegnet til denne form for sagsbehandling. En sådan sagsbehandling er derimod ikke egnet til at blive påklaget til en ankeinstans. Kun i en mindre del af sagerne træffes der bindende afgørelser, f.eks. vedrørende registerindsigt eller i form af påbud eller forbud rettet mod en privat virksomhed. Kun i disse tilfælde vil det være relevant med en ankenævnordning. I øvrigt skal man være opmærksom på, at nedlæggelse af Registerrådet - som foreslået af mindretallet - vil indebære, at det ikke længere vil være muligt at få Registerrådets vurdering af en sag, hvori sekretariatet har afgivet en uforbindende udtalelse.

Hertil kommer, at Registertilsynet er undergivet sædvanlig kontrol af Folketingets Ombudsmand, og at tilsynets afgørelser kan efterprøves af domstolene. Domstolsprøvelse finder i praksis sted enten i forbindelse med anerkendelsessøgsmål rettet mod Registertilsynet (er sket 2 gange; Registertilsynet blev frifundet i begge sager), eller i forbindelse med straffesager mod private, hvor Registertilsynet har indgivet politianmeldelse for manglende efterlevelse af et påbud, men hvor tiltalte bestrider lovligheden af tilsynets påbud.

Etablering af en ankeinstans i forhold til tilsynsmyndigheden - med de deraf følgende muligheder for underkendelse af tilsynets afgørelser - vil endvidere svække tilsynsmyndighedens position. Risikoen for at blive underkendt af ankenævnet vil f.eks. gøre det vanskeligere for tilsynsmyndigheden at rådgive offentlige myndigheder og private virksomheder, der forud for iværksættelse af en behandling af personoplysninger ønsker tilsynets vurdering af lovligheden.

Hvis det nuværende Registerråd erstattes af en ankeinstans, således som udvalgets mindretal foreslår, vil det også betyde, at tilsynsmyndighedens vejledende udtalelser i form af høringssvar og lignende, som ikke vil kunne indbringes for et ankenævn, ikke læn-